

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา นับว่าเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งในการที่จะปลูกฝังความรู้ให้แก่เยาวชน เพราะเยาวชนในวัยนี้อยู่ในระยะวัยรุ่น ที่มีภาวะที่กำลังที่จะเปลี่ยนแปลงจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ นอกจากเขาจะได้นำความรู้ไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ การศึกษาในวัยนี้ ยังสร้างความประทับใจที่จะทำให้เขาได้ยึดเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และการศึกษาในระดับมัศึกษานั้นย่อมมีอิทธิพลต่อการวางแนวชีวิตในอนาคตของเยาวชนที่กำลังที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในวันข้างหน้าอย่างมาก

การศึกษาในระดับมัศึกษกำลังได้รับความเอาใจใส่จากนักการศึกษาในต่างประเทศต่าง ๆ แทบทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย ทั้งนี้ ก็เพราะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นบ่อเกิดของปัญหาหลายอย่าง โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนาย่อมมีปัญหามากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังผลของการวิจัยของ เกรแฮม (Graham) พบว่า

เยาวชนรุ่นใหม่ ๆ ของประเทศไทยมีการตื่นตัวทางการศึกษามาก จนสถาบันต่าง ๆ รั้งใจไม่หมด ทั้งนี้เพราะผลพลอยได้ของการศึกษาทำให้คนมีศักยภาพทางการหารายได้และมีฐานะทางการเงินและตำแหน่งสูงขึ้น ทำให้ต้องมีการสอบคัดเลือกขึ้น เหตุที่เป็นดังนี้เพราะคุณสมบัติทางวิชาการ เป็นคุณภาพที่สำคัญประการหนึ่งของการพิจารณาขั้นฐานะทางการเงินและการหารายได้ การให้การศึกษาแก่เยาวชนจะเป็นเครื่องประกันถึงความสำเร็จของพวกเขาในชีวิตอนาคตด้วย¹

---

¹Henry M. Graham, Some Change in Thailand Life, a Preliminary Study. Bangkok Institute of Public Administration, Thammasat University pp. 18-21.

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยทั่วไป เราจัดเพื่อความประสงค์สองประการ ประการแรก ก็เพื่อมุ่งส่งเสริมให้คนได้ศึกษาสูงขึ้นถึงระดับมหาวิทยาลัย เป็นการผลิตคนระดับสูง ประการที่สอง เพื่อให้ประชากรได้รับการศึกษาสูงขึ้น ให้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพแขนงต่าง ๆ เป็นการผลิตกำลังคนระดับกลางของประเทศ ความมุ่งหมายประการหลังนี้ มีความจำเป็นและสำคัญมากในภาวะปัจจุบัน เพราะประเทศไทยเรากำลังพัฒนาทั้งด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม การที่จะเป็นไปตามที่เรามุ่งหวังก็ต้องมีกำลังคนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญดัง กอ สวัสดิทานิช กล่าวว่ "ประเทศไทยจัดได้ว่าเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาประเทศหนึ่ง กำลังมีปัญหาเกี่ยวกับการมัธยมศึกษาเป็นอย่างมาก และในขณะที่เดียวกันประเทศก็ต้องอาศัยความก้าวหน้าทางการมัธยมศึกษาเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมเหมือนประเทศอื่น ๆ"²

เราจะเห็นได้ว่าการศึกษาที่มีบทบาทในการที่จะแก้ปัญหาของประเทศ แต่การจัดการการมัธยมศึกษาในปัจจุบันยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายเท่าที่ควร ดังที่ ประมวล เสนาฤทธิ กล่าวว่ "ขณะนี้อยู่ในภาวะที่น่าเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่ง คุณสมบัติของผู้จบการศึกษาระดับนี้ยังไม่สนองความต้องการของระบบการศึกษา ไม่ว่าจะด้านความรู้ทางวิชาการ คีลธรรมจรรยา แนวคิดที่จะประกอบอาชีพ ตลอดจนความรู้สึกที่จะรับผิดชอบต่อสังคม ยิ่งในระยะหลัง ๆ ปัญหาเรื่องนี้ยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น"³

² กอ สวัสดิทานิช, "การมัธยมศึกษาในประเทศไทย," ประมวลบทความการวางแผนการศึกษาและพัฒนากำลังคน (สำนักงานวางแผนการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2511), หน้า 171.

³ ประมวล เสนาฤทธิ, "สภาพและความต้องการทางการศึกษาไทย," เทคนิคการบริหาร : 18 (กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2518), หน้า 52 - 53.

ปัจจุบันแนวโน้มในด้านปริมาณ จำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาสูงขึ้นทุกปี ตามที่กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ได้สำรวจและคำนวณปริมาณจำนวนนักเรียนชั้นต่าง ๆ เพื่อวางแผนจัดการมัธยมศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ ซึ่งจะเริ่มดำเนินการ ในปีการศึกษา 2521 ดังนี้

ตารางที่ 1⁴ ประมาณจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษา (สายสามัญ) ทั่วประเทศ
ระหว่างปีการศึกษา 2519 - 2523

ชั้น	2519	2520	2521	2522	2523
มศ.ต้น	997,337	1,197,041	1,853,040	2,101,522	2,314,086
มศ.ปลาย	133,066	156,983	405,526	519,292	657,672
รวม	1,130,403	1,354,024	2,258,566	2,620,814	2,971,758

จากตารางที่ 1 จะพบว่าจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเพิ่มมากขึ้นทุกปี จึงน่าวิตกว่าการจัดการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเรา ทั้งในปัจจุบันและอนาคตจะมีคุณภาพดีตามปริมาณของนักเรียนที่เพิ่มขึ้นนั้นเพียงใด เพราะเรื่องของการมัธยมศึกษา "เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ เด็กที่เข้าเรียนชั้นมัธยมเป็นเด็กที่อยู่ในวัยรุ่นหนุ่มสาว ร่างกายและจิตใจของเด็กกำลังเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ พนจากวัยนี้ก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ถ้าเราจะประคับประคองเด็กวัยนี้ให้ดี ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า การจัดการศึกษาให้แก่คนที่กำลังเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจนั้น

⁴กองแผนงาน, กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, เตรียมการจัดการมัธยมศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ, เอกสารอค์สำเนา 2518.

เป็นงานที่ยากมาก"⁵

ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา นาน ผู้ที่เป็นบุคคลากรหลัก คือ ครูใหญ่ คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารของครูใหญ่เป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตาม พวงทอง ไสยวรรณ⁶ ได้ให้ทัศนะไว้ว่า "คุณภาพของการศึกษาจะดีขึ้นได้ ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโรงเรียนในหลาย ๆ ลักษณะ เช่น การจัดโปรแกรมการศึกษาให้สนองวัตถุประสงค์ของการศึกษา การจัดกิจกรรมนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ การจัดบริหารห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การแนะแนวให้นักเรียนที่มีปัญหา การมีอาคารเรียน ห้องเรียนที่ถูกสุขลักษณะ การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ"

ตามที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การบริหารงานในโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา ประกอบกับประเทศไทยเราเป็นประเทศที่ยากจน จำเป็นจะต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในวงจำกัด เพื่อให้เกิดผลในอัตราสูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ และการมัธยมศึกษา กำลังขยายตัวมากขึ้นอย่างรวดเร็ว งานก็ซับซ้อนมากขึ้น ยิ่งจำเป็นต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อการมัธยมศึกษาเป็นพิเศษ

จากเหตุผลดังกล่าวแล้ว จึงน่าจะได้มีการศึกษาโครงสร้างของระบบบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หลักการ ทฤษฎี ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารคานต่าง ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อจะได้นำข้อค้นพบมาเป็นเครื่องพิจารณาปรับปรุงการจัดการมัธยมศึกษาให้ดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากว่า การมีระบบการบริหารการศึกษาที่ดี จะช่วยแก้ปัญหาที่สำคัญต่าง ๆ ได้ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ การที่เรา มีระบบการบริหารงาน

⁵ วรวิทย์ วสันตรากร, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์สยาม, 2518), หน้า 95.

⁶ พวงทอง ไสยวรรณ, "เกณฑ์ประเมินผลเพื่อรับรองวิทยฐานะของโรงเรียนมัธยมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514), หน้า 248 - 250.

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่คู่แล้ว จะทำให้การจัดการศึกษาของชาติบรรลุสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นผลทำให้การพัฒนาประเทศโดยรวมสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเฉพาะงานทางด้านวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน และบริการต่าง ๆ งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
3. เพื่อศึกษานโยบายเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา และงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ในโรงเรียนดังกล่าว

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะงานบริหารการศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตศึกษา 12 ปีการศึกษา 2519 เท่านั้น
2. โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ในเขตศึกษา 12⁷

⁷ ฆ่า เลื่อง วุฒิจันทร์ และถวัลย์ สนธิคุณเคราะห์, "พระราชกฤษฎีกาแบ่งท้องที่กระทรวงศึกษาธิการออกเป็นเขต พ.ศ. 2516," กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา (พระนคร : วัฒนาพานิช, 2516), หน้า 155 - 156.

3. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาดังงานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับงานหลัก 5 ประเภทเท่านั้น ซึ่งได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและบริการ และงานสัมพันธ์กับชุมชน

4. ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัย ได้จากข้อคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง จากกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มประชาชน และผู้บริหารการศึกษาระดับกรมสามัญศึกษา

คำจำกัดความ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้ คือ

โรงเรียนมัธยมศึกษา : หมายถึงโรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้น มศ. 1-3 หรือชั้น มศ. 1 - มศ. 5 สายสามัญ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

งานบริหารการศึกษา : ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงินและบริการ และงานสัมพันธ์กับชุมชน⁸

ผู้บริหาร : หมายถึงบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องของโดยตรงกับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งที่อยู่ประจำภายในและภายนอกโรงเรียน แยกเป็น

1. ผู้บริหารที่ประจำอยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ และรวมถึงผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์หรือผู้ช่วยครูใหญ่

2. ผู้บริหารภายนอกโรงเรียน ซึ่งทำงานเกี่ยวข้องของโดยตรงกับการศึกษา แต่มิได้ประจำอยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ

นักวิชาการ : หมายถึงบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องของโดยตรงกับการบริหารด้านวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ ครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าหมวดวิชา และครูที่ทำการสอน

⁸ ภิญโญ สาร, หลักบริหารการศึกษา (พระนคร : วัฒนาพานิช, 2516),

✓ **กรมสามัญศึกษา :** หมายถึงหน่วยงานหนึ่งที่สังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาบางส่วน ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเท่านั้น

✓ **เขตการศึกษา 12 :** หมายถึงจังหวัดต่าง ๆ ภายในเขตตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งส่วนราชการไว้ ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นที่ตั้งเขต จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด รวม 7 จังหวัด

✓ **ประชาชนในกลุ่มตัวอย่าง :** หมายถึงผู้ปกครองนักเรียนหรือบุคคลอื่นในละแวกที่โรงเรียนตั้งอยู่ ซึ่งนักเรียนนำไปขอใหนกรอกขอมูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย

ผลที่คาดว่าจะได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ จะไดทราบความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตลอดจนงานบริหารธุรกิจต่าง ๆ ว่า ผู้บริหารการศึกษาได้ดำเนินการงานของตนไปในรูปใด ทำอะไรไปบ้าง นอกจากนี้ยังจะได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จะได้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนทั่วไป นอกจากนี้ยังจะช่วยให้ผู้บริหารการศึกษาระดับสูงที่เกี่ยวข้องของกับโรงเรียนมัธยมศึกษาได้เข้าใจสภาพของโรงเรียนมัธยมในเขตศึกษา 12 ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนดีขึ้น ตลอดจนเข้าใจโครงสร้างของระบบบริหารงานและปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยนำเสนอ ซึ่งจะช่วยเป็นเครื่องพิจารณาปรับปรุงงานต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จากจังหวัดในเขตศึกษา 12 คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด รวมทั้งสิ้น 7 จังหวัด ซึ่งมีโรงเรียนมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2518 ครบชั้น คือ มศ.1 - 3 หรือ มศ.1 - 5 จำนวน 27 โรงเรียน

2. การสุ่มตัวอย่างประชากร การวิจัยครั้งนี้จัดจังหวัดเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกมารอยละ 60 ของจังหวัดที่มีในเขตศึกษา 12 วิธีเลือกจังหวัดดังกล่าว ใช้วิธี Simple Random Sampling โดยวิธีใช้ตารางสุ่ม กำหนดหมายเลขของชื่อจังหวัด

ที่เป็นกลุ่มประชากร แล้วเลือกสุ่มตัวเลขจากตารางสุ่ม ใ้จังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน
เขตศึกษา 12 รวม 4 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง และตราด

เมื่อได้จังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว ก็ใช้วิธีเดียวกันในการสุ่มตัวอย่างโรงเรียน
ที่จะนำมาใช้ในการวิจัยแจกแบบสอบถาม เพียงร้อยละ 50 ของจำนวนโรงเรียนใน
จังหวัดกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ชื่อของโรงเรียนแล้วก็ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประ-
ชากรตอบตามจำนวน ดังนี้

- ก. ผู้บริหารนอกโรงเรียนตอบแบบสอบถามร้อยละ 100 ของจังหวัดที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง
- ข. ผู้บริหารในโรงเรียนตอบแบบสอบถามร้อยละ 100 ของโรงเรียนที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง
- ค. นักวิชาการ ตอบแบบสอบถามร้อยละ 50 ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัว-
อย่าง
- ง. ประชาชน ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 10 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการแบบศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้
เครื่องมือและเทคนิคในการสังเกต สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ร่วมกับ
นิสิตปริญญาโทของแผนกวิชาบริหารการศึกษาที่วิจัยเรื่องเดียวกัน แคนละเขตการศึกษา
รวม 13 คน สร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นจากกลุ่มผู้บริหาร
การศึกษา ทั้งในและนอกโรงเรียน จากกลุ่มนักวิชาการในโรงเรียน กลุ่มประชาชนที่มี
ส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน และการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับกรมสามัญศึกษา

4. การเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้แบ่งวิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ออกเป็นสองตอน

- ตอนที่ 1 สถวนภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทและขนาดโรงเรียน
- ตอนที่ 2 แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 โครงสร้างของระบบบริหารโรงเรียน วิเคราะห์เปรียบเทียบจากเอกสารของโรงเรียน และข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์ผู้บริหาร

2.2 งานบริหารการศึกษา เสนอข้อมูล เสนอโดยแสดงพฤติกรรมด้านวิชาการ ด้านบุคคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการ การเงินและบริการ และความสัมพันธ์กับชุมชน สถิติที่ใช้เปรียบเทียบ เทียบเป็นร้อยละ

2.3 รวบรวมปัญหาต่าง ๆ จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

5. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แนวปฏิบัติของแผนกวิชาการ การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหลัก คือจัดลำดับขั้นโดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ความมุ่งหมายของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย นิยามของคำที่ใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ

บทที่ 2 ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือทฤษฎีองค์การ งานบริหารการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล กล่าวถึงวัตถุประสงค์ ประชากรและตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอข้อมูลเป็นตาราง และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและเสนอแนะ โคลงดาวสรุปผลการวิจัยอีกครั้งเกี่ยวกับสถานภาพของผู้นอบแบบสอบถามกลุ่มต่าง ๆ ความคิดเห็นของประชากร ทั้ง 3 กลุ่ม ทอพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหาร สรุปปัญหาจากความคิดเห็นเสรี อภิปรายเสนอแนะการวิจัยในอนาคต

ในลำดับสุดท้ายมีภาคผนวกไว้ให้สองตอน คือ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และรายละเอียดการตอบแบบสอบถามของแต่ละขอ มีทั้งความดีและคารยละเอียด